

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Davida Hipšra a Lenky Krupíkové v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupen Mgr. Petrem Břečkou, advokátem se sídlem Chlumova 1436/3, Jihlava, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 4. 2024, č. j. 15 A 10/2023-58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Břečky, advokáta, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 2. 2023, č. j. MZE-66713/2022-15111 (dále též „rozhodnutí žalovaného“), žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále též „krajský úřad“), ze dne 14. 10. 2023, č. j. KUUK/150197/2022. Tímto rozhodnutím krajský úřad v přezkumném řízení zrušil a vrátil k novému projednání rozhodnutí Magistrátu města Děčín, odboru životního prostředí (dále též „vodoprávní úřad“), ze dne 11. 10. 2021, č. j. MDC/107234/2021 (dále též „rozhodnutí vodoprávního úřadu“), kterým byla podle § 12 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů (dále též „vodní zákon“), prodloužena doba platnosti povolení k nakládání s vodami pro malou vodní elektrárnu v Benešově nad Ploučnicí, a to za účelem využití vodní energie k výrobě elektrické energie podle § 8 odst. 1 písm. a) bod 3 vodního zákona (dále též „MVE“ nebo „stavba“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou zamítl shora označeným rozsudkem Krajský soud v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“). Ztotožnil se se správními orgány, že byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí v přezkumném řízení, a to z důvodu absence zohlednění závazného stanoviska orgánu ochrany přírody v rozhodnutí vodoprávního úřadu o prodloužení povolení k nakládání s vodami. K tomu předně uvedl, že vyhodnocení přípustnosti záměru spočívajícího v nakládání s vodami se vztahuje k určité konkrétně vymezené době, na níž je povolení uděleno. Za situace, kdy má být povolení k nakládání s vodami prodlouženo i na další období, je proto nutno zkoumat, zda jsou podmínky, za kterých bylo dřívější povolení k nakládání s vodami vydáno, stále platné, resp. zda nedošlo v území k takovým změnám, které by vyžadovaly úpravu podmínek povolení k nakládání s vodami. Zkoumání možnosti prodloužit platnost povolení k nakládání s vodami se tedy provádí ve stejném právním režimu dle vodního zákona jako řízení o žádosti o změnu povolení k nakládání s vodami. Je přitom nutno zohlednit i veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny, který je navíc zesílený tím, že se MVE nachází ve III. zóně CHKO České středohoří, a proto se vedle obecné úpravy ochrany vodních toků jako významného krajinného prvku aplikuje i úprava speciální dle § 44 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále též „zákon o ochraně přírody a krajiny“ či „ZOPK“). Krajský soud v této souvislosti dále uvedl, že skutečnost, zda zamýšlený zásah může negativně ovlivnit významný krajinný prvek, je na úvaze příslušného orgánu ochrany přírody, který vede řízení o vydání závazného stanoviska. Tímto závazným stanoviskem určené podmínky pak měl správní orgán, jenž vydával navazující rozhodnutí ve věci, zahrnout do výrokové části rozhodnutí podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“). Správní orgán, který vede řízení, totiž není oprávněn sám posoudit otázky, které spadají do působnosti dotčeného správního orgánu. V dané věci však takto správní orgán nepostupoval, čímž se dopustil nezákonnosti, jejímž následkem byla nutnost vydání rozhodnutí v přezkumném řízení. Podle krajského soudu nebyly v dané věci splněny ani podmínky nepřípustnosti přezkumného řízení dle § 94 odst. 2 správního řádu, dle kterého je mj. přezkumné řízení nepřípustné, jestliže byl rozhodnutím účastníkovi udělen souhlas k právnímu jednání a zároveň nabyl práv v dobré víře. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Dle názoru stěžovatele nelze vydání povolení k nakládání s vodami dle § 8 odst. 1 vodního zákona zaměňovat za prodloužení platnosti již jednou vydaného povolení k nakládání s vodami za zcela totožných podmínek. Z prodloužení povolení proto nevyplývá žádný vztah k zákonu o ochraně přírody a krajiny. Krajský soud pochybil rovněž ve výkladu § 9 odst. 6 vodního zákona. Stěžovatel nesouhlasil s tvrzením krajského soudu, že zkoumání možnosti prodloužit platnost povolení se provádí v režimu řízení o žádosti o změnu povolení k nakládání s vodami, neboť prodloužení doby, po kterou jsou vodní poměry ovlivňovány, je změnou povolení k nakládání s vodami. V této souvislosti stěžovatel namítal rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. V dalším okruhu námitek stěžovatel poukazoval na nepřípustnost přezkumného řízení z důvodu ochrany práv nabytých v dobré

pokračování

víře dle § 94 odst. 2 správního řádu. Dle názoru stěžovatele je povolení k nakládání s vodami naprosto stěžejním rozhodnutím, bez kterého nelze vydat licenci na výrobu elektrické energie. Stěžovatel dovozoval i nesplnění podmínek dle § 94 odst. 4 správního řádu. S ohledem na uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu i žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

IV.

[4] Ve vyjádření ke kasační stížnosti se žalovaný ztotožnil s napadeným rozsudkem krajského soudu a odkázal na svoji předchozí argumentaci ve věci. Nezohlednění závazného stanoviska v rozhodnutí správního orgánu je dostatečným důvodem pro zahájení přezkumného řízení. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předně není názoru, že by se krajský soud dopustil vad ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75). Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Krajský soud dostatečně vysvětlil, z jakého důvodu neshledal důvod ke zrušení žalobou napadené rozhodnutí. Jeho argumentace je plně přezkoumatelná a srozumitelná. Podle názoru kasačního soudu nelze argumentaci v rozsudku považovat ani za vnitřně rozpornou. Krajský soud se dostatečně zabýval i smyslem a účelem rozhodné právní úpravy. Vysvětlil, proč bylo třeba zohlednit i zájem na ochraně přírody. I další úvahy krajského soudu jsou plně přezkoumatelné. Tímto soud současně neříká, že by si nebylo lze představit ještě podrobnější argumentaci k uplatněným námítkám. Způsob zvolený krajským soudem však nezakládá nutnost zrušení jeho rozsudku. Postup krajského soudu odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, III. ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Např. v nálezu

ze dne 12. 2. 2009 vydaném pod sp. zn. III. ÚS 989/08 Ústavní soud uvedl, že „*Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.*“ (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se soud podstatou námítky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námítky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Takovými vadami rozsudek krajského soudu netrpí.

[8] Nejvyšší správní soud neshledal ani existenci (obecně namítaných) vad dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K pouze obecně namítanému naplnění uvedeného stížního důvodu konstatuje soud, že podle označeného ustanovení platí, že kasační stížnost lze podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Žádné takové vady Nejvyšší správní soud neshledal. Podle názoru kasačního soudu byl skutkový stav zjištěn dostatečně, má plnou oporu ve správním spisu, přičemž při jeho zjišťování nedošlo k žádným vadám, pro které by bylo nutno přistoupit ke zrušení správních rozhodnutí. Žalovaný řádně posoudil, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro zrušení rozhodnutí vodoprávního úřadu v přezkumném řízení (viz dále). V řízení nedošlo ani k žádným vadám, pro které by bylo třeba přistoupit ke kasaci správních rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 As 92/2012-41, a ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atp.).

[9] Na základě stížních námitek nebylo lze shledat ani naplnění stížního důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č. j. 7 Afs 1/2009-48, ze dne 22. 12. 2011, č. j. 6 Ads 126/2011-124 atp.).

[10] Mezi stranami není sporné, že stěžovatel (vlastník malé vodní elektrárny) požádal u vodoprávního úřadu o prodloužení platnosti povolení k nakládání s vodami pro MVE. V rámci tohoto řízení bylo vyžádáno stanovisko dotčeného orgánu na úseku ochrany životního prostředí - Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (dále též „AOPK“).

pokračování

[11] AOPK vydala dne 7. 6. 2021 závazné stanovisko podle § 4 odst. 2 a § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Tímto závazným stanoviskem udělila souhlas s prodloužením stávajícího povolení k nakládání s vodami pro MVE, avšak při splnění stanovených podmínek (zachování minimálního průtoku vody v řece, kontrola odběru turbín atp.). Rozhodnutím vodoprávního úřadu ze dne 11. 10. 2021 pak byla dle § 12 odst. 2 vodního zákona prodloužena doba platnosti povolení k nakládání s povrchovými vodami k využívání jejich energetického potenciálu na malé vodní elektrárně ve vlastnictví stěžovatele, přičemž podmínky vyžadované závazným stanoviskem v rozhodnutí reflektovány nebyly.

[12] AOPK proto podala podnět ke krajskému úřadu, který v přezkumném řízení rozhodnutí vodoprávního úřadu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. Shledal totiž, že rozhodnutí vodoprávního úřadu bylo vydáno v rozporu se zákonem, a to z důvodu nezohlednění obsahu závazného stanoviska AOPK. Rozhodnutí krajského úřadu bylo následně potvrzeno rozhodnutím žalovaného, který dospěl ke stejnému závěru, a sice že stanovisko AOPK jako dotčeného orgánu je závazným stanoviskem dle § 149 správního řádu, které sice není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, ale jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, a proto nemohlo být vodoprávním úřadem pomínuto, ale mělo být naopak zahrnuto do podmínek rozhodnutí vodoprávního úřadu. Uvedené závěry návazně aproboval i krajský soud, který je dále rozvedl k žalobním námitkám.

[13] Nejvyšší správní soud neshledává na uvedených závěrech nic nezákonného. I podle jeho názoru je stanovisko vydávané AOPK dle § 4 odst. 2 ZOPK, resp. ve zvláště chráněném území dle § 44 odst. 1 téhož zákona, kterým jakožto dotčený orgán ochrany přírody a krajiny uděluje souhlas či nesouhlas se zamýšleným záměrem, závazným stanoviskem ve smyslu § 149 správního řádu. Obsah takového stanoviska je pak závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o specifický a kvalifikovaný podklad, který zásadním způsobem předurčuje a ovlivňuje výrok na něj navazujícího rozhodnutí správního orgánu. Jeho přímým adresátem je správní orgán, pro jehož potřeby je závazné stanovisko vydáváno (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS, a dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 23/2012-32, či ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 As 18/2012-29 atp.).

[14] V nyní projednávaném případě tedy byl vodoprávní úřad povinen v rozhodnutí zohlednit podmínky stanovené orgánem ochrany přírody a krajiny v závazném stanovisku. Takto však nepostupoval, v důsledku čehož nelze souhlasit s tím, že respektoval § 149 správního řádu. Za této situace proto nelze krajskému úřadu vytýkat, pokud v přezkumném řízení přistoupil ke zrušení rozhodnutí vodoprávního úřadu (§ 94 odst. 1 a § 97 odst. 3 správního řádu a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2016, čj. 5 As 203/2015-141, ze dne 30. 11. 2022, č. j. 9 As 299/2020-33 atp.). V podrobnostech odkazuje soud na rozhodnutí žalovaného a rozsudek krajského soudu.

[15] Stěžovatel přitom v kasační stížnosti explicitně nezpochybňoval, že by nebyly splněny časové či jiné podmínky pro přezkumné řízení (srov. § 96 a násl. správního řádu). Nejvyšší správní soud je povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li

tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014-20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009-99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008-60, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20, ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. I. ÚS 776/21).

[16] Stěžovatel namítal nepřípustnost přezkumného řízení dle § 94 odst. 2 správního řádu. Podle uvedeného ustanovení je přezkumné řízení nepřípustné, *jestliže byl rozhodnutím účastníkovi udělen souhlas k právnímu jednání nebo povolen vklad práva k nemovitosti evidované v katastru nemovitostí nebo jestliže bylo rozhodnuto ve věci osobního stavu a žadatel nabyt práva v dobré víře*. Dobrou vírou se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval, např. v rozsudcích ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102, ze dne 12. 2. 2015, č. j. 2 As 241/2014-36, ze dne 4. 1. 2017, č. j. 7 As 279/2016-25. Uvedená judikatura dobrou víru definuje jako objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem; dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem. K otázce ochrany práv nabytých v dobré víře se vyjádřil i Ústavní soud, když konstatoval, že „*jak v této souvislosti zdůrazňuje ÚS (srov. náleze ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. I. ÚS 17/16-1), je-li správní rozhodnutí v rozporu s objektivním právem (nebo vydáno na základě vad řízení), musí správní orgán při uplatnění prostředků dozorčího práva při svém rozhodování zohlednit, z jakých důvodů k přijetí takového rozhodnutí došlo, a jaké následky by jeho zrušení mělo*“ (srov. náleze Ústavního soudu ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. I. ÚS 17/16-1). Z konstantní judikatury současně vyplývá, že dobrá víra nemůže sloužit k popření jasného textu zákona. Jedná se o korektiv takové nespravedlnosti, kterou by nebylo možné řešit a vyřešit běžnými procesními postupy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2022, č. j. 10 As 77/2020-50). Ani zájem na ochraně práv nabytých v dobré víře proto nemůže zhojit či vyvážit nezákonnost postupu správních orgánů. Aprobace takového postupu soudem by v podstatě znamenala rezignaci na úlohu správního soudnictví jako jedné z hlavních záruk zákonnosti výkonu veřejné správy (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2023, č. j. 2 As 220/2022-45, a dále ze dne 14. 5. 2008, č. j. 3 As 11/2007-92). Evidentní rozpor se zákonem tak zpravidla nemůže založit dobrou víru (srov. nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2024, č. j. 10 As 32/2023-48). Jak již přitom bylo uvedeno výše, v dané věci měl vodoprávní orgán jednoznačnou povinnost respektovat závazné stanovisko AOPK (§ 149 správního řádu), takto však nepostupoval. Z jeho rozhodnutí nelze vysledovat ani to, že by splnění podmínek nebylo nutné (např. z důvodu, že jsou pouhou modifikací původních podmínek). Nejvyšší správní soud v této souvislosti souhlasí i s argumentací krajského soudu, dle kterého je nutné pojmem „*právní jednání*“ dle § 94 odst. 2 správního řádu rozumět veřejnoprávní souhlas k činnostem vyvolávajícím soukromoprávní následky. V nyní projednávané věci však žádné právní jednání není podmíněno udělením nebo prodloužením povolení k nakládání s vodami pro MVE, a je proto pouze na stěžovateli, do jakého právního vztahu, jehož předmětem bude vyrobená elektrická energie, vstoupí, neboť případně může využít elektrickou energii pouze pro svoji potřebu. Pokud pak stěžovatel poukazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu (zejména na rozsudek ze dne 21. 1. 2010, č. j. 6 As 36/2009-162), konstatuje soud, že ta

pokračování

neposuzovala identickou skutkovou a právní situaci, ke které došlo v dané věci, a proto ji nelze na danou věc použít.

[17] Nejvyšší správní soud neshledává nic nezákonného ani na další argumentaci krajského soudu. Kasační soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že stanovení lhůty, na kterou se povolení vydává, představuje podstatnou náležitost povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami (srov. důvodovou zprávu k § 9 vodního zákona). Posouzení, zda je záměr spočívající v nakládání s vodami přípustný, se vždy vztahuje k určité konkrétně vymezené době, na kterou je povolení při dodržení stanovených podmínek uděleno. Uvedené platí i pro prodloužení doby platnosti daného povolení k nakládání s vodami dle § 9 odst. 6 vodního zákona. Kasační soud dodává, že z dikce § 9 odst. 6 vodního zákona (který mj. uvádí, že *vodoprávní úřad postupem podle § 12 odst. 2 dobu platnosti povolení prodlouží o dobu stanovenou ve stávajícím povolení*, a odkazuje tak výslovně na § 12 odst. 2 téhož zákona, jenž se týká změny a zrušení povolení), lze dovodit i krajským soudem uváděnou vzájemnou propojenost úpravy udělení povolení, prodloužení a jeho změny (srov. rovněž normu uvedenou v § 12 odst. 5 vodního zákona, jež stanoví, že na změnu povolení k nakládání s vodami se použije § 9 až 11 obdobně). To ostatně vyplývá i z důvodové zprávy k novele vodního zákona provedené zákonem č. 150/2010 Sb. (viz dále), dle které platí, že „*nově bude možné prodloužit povolení k nakládání s vodami v rámci změněného § 12, a to změnou doby platnosti.*“ Uvedenou argumentací nadto krajský soud reagoval primárně na námitku poukazující na vývoj právní úpravy, resp. její změny, přičemž současně akcentoval (novelou nedotčenou) nutnost respektování speciálního zákona – zákona na ochranu přírody a krajiny. Jak správně uvedl krajský soud, zákon o ochraně přírody a krajiny vychází z principu předběžné opatrnosti. Z tohoto principu vyplývá, že postačí možnost hrozby závažného poškození významného krajinného prvku jako chráněné části přírody a že pochybnosti o tom, zda k takovému poškození opravdu dojde, nemohou být důvodem k tomu, aby žádné opatření nebylo činěno, tedy konkrétně, aby nebylo vydáno závazné stanovisko, které tuto činnost bude případně regulovat. Posouzení, zda zamýšlený zásah či děletrvající zamýšlená činnost může negativně ovlivnit estetický či ekostabilizační význam významného krajinného prvku, je na úvaze příslušného orgánu ochrany přírody, který za tímto účelem vydává závazné stanovisko. Obsah závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku v zásadě tvoří souhlas či nesouhlas příslušného orgánu ochrany přírody se zamýšlenou činností, přičemž souhlasné závazné stanovisko může zároveň obsahovat podmínky, jejichž splnění lze vázat na uskutečnění předmětného zásahu. S cílem dostatečně zohlednit zájmy ochrany přírody a krajiny je za zákonem stanovených podmínek stanovena povinnost vydat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody i pro povolení k nakládání s vodami na území národního parku či chráněné krajinné oblasti dle § 44 odst. 1 ZOPK (srov. § 4 a § 44 In: Vomáčka, V. a kol. *Zákon o ochraně přírody a krajiny*, 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, resp. Stejskal, V. *Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016).

[18] Výklad stěžovatele, dle kterého nelze v případě žádosti o prodloužení povolení znovu posuzovat podmínky, za kterých bylo povolení uděleno, by *ad absurdum* vedl k tomu, že jednou udělené povolení by mělo v podstatě neomezenou platnost a správní orgán by jej vždy musel automaticky prodloužit. Takový kategorický závěr nelze dovodit ani na základě novely vodního zákona provedené zákonem č. 150/2010 Sb. Ani podle kasačního soudu nelze z kroků zákonodárce vysledovat, že by jeho cílem bylo prodlužovat jakékoliv povolení bez zohlednění veřejných zájmů, vč. zájmu na ochraně životního

prostředí, které chrání speciální předpisy (zejména zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Právě uvedené zájmy přitom chrání předmětné stanovisko AOPK, které stanovilo podmínky, za kterých lze prodloužit provozování předmětné vodní elektrárny umístěné v CHKO České středohoří takovým způsobem, aby nebyl narušen veřejný zájem na ochraně přírody a krajiny. Kromě obecné úpravy ochrany vodních toků jako významných krajinných prvků podle § 3 odst. 1 písm. b) a § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny tak na předmětnou stavbu dopadá rovněž úprava obsažená v § 44 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť se nachází ve zvláště chráněném území. Ačkoliv tedy lze se stěžovatelem souhlasit v tom, že historickým záměrem zákonodárce bylo usnadnit provozovatelům MVE prodloužení platnosti k nakládání s vodami, resp. snížení administrativní zátěže v daném řízení, což vyplývá i z teleologického výkladu § 9 odst. 6 vodního zákona, nelze z toho dovozovat, že by využívání energetického potenciálu vod mělo mít vždy prioritu před ostatními veřejnými zájmy (zde zájem na ochranu přírody a krajiny), které by po uvedené novele již nebyly hodny ochrany. Takový úmysl zákonodárce do právní úpravy nevložil.

[19] Stěžovatel dále namítal, že správní orgány ani krajský soud při posouzení nevzaly v úvahu § 94 odst. 4 správního řádu, nezakoumaly správnost závazného stanoviska, ani se nezabývaly dopadem neprodloužení povolení k nakládání s vodami, které je zcela stěžejní pro vydání licence na výrobu elektrické energie. Dle názoru Nejvyššího správního soudu však stěžovatel uvedené námitky neuplatnil v žalobě, a proto k nim kasační soud není oprávněn přihlížet. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 5 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co byl vydán přezkoumávaný akt, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřihlíží (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49, ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006-155, ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2018, č. j. 8 Azs 259/2017-67). Pokud by bylo v řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem připuštěno uplatnění skutkových a právních novot, vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89). Z procesní opatrnosti soud odkazuje na výše uvedené (zejména na argumentaci k námitce dovozující existenci dobré víry) a dodává, že není názoru, že by na základě stěžovatelem předestřených námitek bylo lze dovodit, že újma stěžovateli vzniklá zrušením předmětného rozhodnutí byla ve zjevném nepoměru k újmě vzniknuvší veřejnému zájmu, a že by se proto mělo řízení zastavit. Stěžovatel ostatně ani netvrdil, v čem by tato nepoměrnost měla spočívat. Pouze obecně namítal, že pokud by dopady rozhodnutí v přezkumném řízení měly být pro účastníka, jenž nabyt práva v dobré víře, značně nepříznivé, upřednostňuje se ponechání původního rozhodnutí, byť bylo shledáno nezákonným. Stěžovatel však již netvrdí, v čem konkrétně tento nepříznivý dopad spočívá. Pokud jím má být ekonomický profit spojený s provozováním vodní elektrárny, není Nejvyšší správní soud názoru, že by měl převážet nad zájmem na ochraně vodního toku umístěného v CHKO České středohoří. Tento zájem přitom chrání Agentura ochrany přírody a krajiny mj. prostřednictvím předmětného závazného stanoviska, které splňuje zákonné i judikатурní požadavky (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne

pokračování

12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013-38, ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017-49, ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021-39, či ze dne 16. 5. 2024, č. j. 9 As 110/2022-101). Lze dodat, že správní soudy nejsou oprávněny provádět věcný přezkum odborných závěrů závazných stanovisek; soudní přezkum závazných stanovisek se omezuje toliko na otázku, zda se správní orgány při jejich vydávání držely v mezích určených zákonem a zda zvažovaly zákonná hlediska pro vyslovení závazného názoru (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013-38, ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017-49, ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021-39, či ze dne 16. 5. 2024, č. j. 9 As 110/2022-101). Podle názoru Nejvyššího správního soudu bylo uvedeným požadavkům v dané věci dostáno. Ze závazného stanoviska vyplývá, proč bylo přistoupeno ke stanovení předmětných podmínek (mj. z důvodu opakovaného nerespektování minimálního průtoku vody, nižšího stavu vody, resp. změnám v dané oblasti). Stanovisko akcentuje i důsledky nerespektování stanovených podmínek s ohledem na zájmy na ochraně přírody a krajiny, k jejichž ochraně byly zřízeny právě pracoviště agentury ochrany přírody a krajiny. Z výše uvedených důvodů je nepřipadný (nadto obecný) poukaz stěžovatele na lokalitu Dolní Ploučnice. Stěžovatel na podporu svých tvrzení nic dalšího nepředkládá, resp. neuvádí nic, z čeho by bylo možné zhodnotit reálný (dle stěžovatele pozitivní) dopad průmyslové výroby (především malých vodních elektráren) na ekosystém živočichů či rostlin v lokalitě Dolní Ploučnice. Lze dodat, že k posouzení konkrétních dopadů stran životního prostředí je kompetentní orgány ochrany přírody, který vydal výše uvedené stanovisko. Stěžovatel nepředložil žádný podklad, který by měl potenciál závěry uvedeného stanoviska zvrátit.

[20] Ani na základě žádné další stížní argumentace soud neshledal důvod ke zrušení rozsudku krajského soudu. Kasační soud neshledal rovněž existenci vad, ke kterým by soud byl povinen přihlédnout *ex offio* (srov. např. § 109 odst. 4 s. ř. s.).

[21] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[22] Nejvyšší správní soud dodává, že samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a dalších procesních úkonech (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003-44). S ohledem na povahu dané věci rozhodl zdejší soud ve věci přednostně (§ 56 s. ř. s. v návaznosti na § 120 s. ř. s.).

[23] Protože Nejvyšší správní soud nerozhodl o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, rozhodl podle § 10 odst. 1 věta první zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč stěžovateli, a to k rukám jeho zástupce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2024

Tomáš Foltas
předseda senátu